

rani dol, ne pozabi se okrepčati pri Lipniku. Tam
biš tudi špirit, v katerega ti je treba namočiti na-
ne reči. Sedaj pa hajd čez vodo. V Koritno gre-
in sicer ravno ob potu pri Kropaju (Kokol) se
ko okrepčaš z kozjim mlekom, v Koritni pri
pravjeku pa dobiš skorjo stare lipe, sloveče že iz
rških časov. To vse zmeči v koš in dobro potlači,
ne bode prehitro poln, ker treba ti je še iti gle-
kaj je v kleti od tebe tako lepo popisanega
rega grada. Ako se ti posreči vloviti tam mača-
na, potisni ga v koš in se podaj na pot mimo
jega brloga k g. Kušarju. Navedenega prosi lepo
ponižno, naj ti vse v košu nahajajoče se blago
skropi in ko si to dosegel, podaj se v Fridrihovo
rešo. Tam vse, kar si nabral, pridno semlej in dobro
rešaj ter ne pozabi tamkaj vprašati, ako bi še bilo
sar potrebno. Od tod se podaj zopet do Kebla.
kaj bi te pozval zopet k eni osebi, a menda bode
k zadostovalo, a obljubim ti, da priložim prihod-
č, ako bode treba k receptu dodatek. A vem, da
utrujen in treba ti bo pomoči z dolnega Kebla,
spraviš zdravilo po sreči v slavni stari Zbegov
ad. Rabi naj se zdravilo takole: Za naročnike
„Thypsa“ tri kapljice, za naročnike „Gospodarja“ ali
„Domovine“ pet kapljic na dan. Drugič več.

Naprednjaki.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. Z velikim vikom in
nikom sta se poganjala mariborska lističa in celjska
ba glede volitve v okrajni zastop Gornje Radgone.
hajhuje se je napadal Vračko, potem Muhič in Vu-
na. Ako bi bila Muhič in Vučina ubogala Bozina,
kakor ne bi bili dobili naprednjaki okrajnega za-
opa v roke. Kako odločno je postopal v tej zadevi
činski predstojnik v Terbegovcih, naj dokaže to
stvo, da je kaplanu Bozinn, kateri ga je nadlego-
in mu prigovarjal, naj bi volil na klerikalni pod-
zi, odgovoril brez vseh ovinkov v lice, da bi on,
aplan, kateri je toliko let trgal hlače po šolskih
opeh, vendar moral znati, da je morebiti ženitev
volitev vsikdar prostovoljna in da ne sme biti
ti ena, niti druga ne prisiljena. In ravno tega ob-
nskega predstojnika so hoteli na vsak način prigo-
riti za svoje namene. A ta naprednjak je ostal na-
rednjak, bil je naprednim kmetom v čast, trd kakor
ala, zato pa ga sedaj preganjajo in napadajo kle-
talčki, da je joj. — Sicer se je tudi Muhiču in
činu pred volitvo žugalo, da se bodeta, ako ne
deta s klerikalci volila, od njih vpisala v njihovo
oniko kot izdajalca, jaz pa smelo trdim, da bi
daj bila izdajalca, ako bi bila pozabila klerikal-
na na ljubo na naprednjaško svoje prepričanje. Vu-
na in Muhič, le kar nič se ne bojata klerikalnih
mirnežev, naj še tisti toliko pisarijo, mi napredni
metje vaji spoštujemo, ker smo Vas spoznali za
štenjake. — Eden za več drugih.

Razne stvari.

**Opustitev vojaških kazni privezanja in oklepanja
železje (špange).** Po cesarski odločbi bodejo pri-

vojaki kazni privezanja in oklepanja v železje
(špange) od 15. novembra naprej v mirovnem času
opuščene in sicer bodisi kot samostojne kazni ali
kot poostrenje drugih kazni.

Tudi veronauk se spreminja s tekom časa in
razvojem človeštva. Tako je imel šolski katekizem
leta 1889 še sledeča vprašanja in odgovore: „Iz
česa je ustvaril Bog nebo in zemljo?“ — „Iz nič.“
— „Kdaj je ustvaril Bog nebo in zemljo?“ — „Pred
kakimi 60.000 leti.“ — „Koliko časa je potreboval
Bog za ustvarjenje neba in zemlje?“ — „Šest dni.“
V novi izdaji iz leta 1901 sta prvi dve vprašanji
z odgovori vred povsem izginili iz katekizma, a od-
govor na tretje vprašanje se sedaj glasi: „V šestih
dneh, katerih dolgotost pa ne poznamo.“

Praščija bolezen. Neki kmet piše: Imam dva
praščika, ki že delj časa bolehata in le malo jesta,
imata včasih rdeče, včasih pa višnjeve lise po hrbtu.
Ušesi imata tudi višnjevi in zatekli. Ktera bolezen
je to in kako jo ozdraviti? — Odgovor: Tako bole-
zen dobe praščiki, če so vedno zaprti v nesnažnem
in temnem svinjaku in nimajo prave postrežbe. Pri-
skrbeti je treba praščicem dober in snažen hlev s su-
him ležiščem. Hlevu je treba dati neobhodno po-
trebno svetlobo in pustiti praščice tu in tam na svež
zrak, da se izletajo in izrijejo po zemlji, kjer dobijo
rudninskih snovi. Korita je treba pridno snažiti in
pokladati praščicem zdravo krmo in poleg nje nekaj
klajnega apna, potem bodejo praščici ozdraveli. Seve,
to le pomaga, ako že ni prepozno, to je, ako se bo-
lezen ni uže preveč razvila.

Zunanje novice.

Koroški Dr. Brejc — kot zastopnik. V tožbi
nekih posestnikov iz Breznice na Koroškem proti
F. Šusterju, posestniku pri Sv. Jakobu, katero je
vložil znani celovski dohtar Brejc, je c. kr. sodnija
v Rožeku odločila, da mora Brejc plačati sam vse
tožbene troške, ker je obravnavo s tem zabranil,
da ni hotel pri njej govoriti kot zastopnik tožencev
nemški, čeprav ni razumel sodnik niti jedne besede
slovenski. Ako dohtar Brejc misli, da se bode slo-
venstvo s takim postopanjem rešilo, nemštvo pa ugo-
nobil, se grozno, grozno moti. To ni družega nič,
kakor šuntanje enega naroda proti drugemu, katero
je ne le smešno, temveč obema narodoma škodljivo.
Še marsikaterega je škoda spametovala, mogoče, da
bode i nekega mladega koroškega dohtarčka.

Nekaj o morilcih srbskega kralja in kraljice.
Neki dunajski list je zadnje dni priobčil zanimive
podatke o plačilu, katero so dobili oficirji, ki so
umorili srbskega kralja Aleksandra in kraljico Drago.
Po tem poročilu je dobil polkovni lajtnant Naumovič,
kateri je bil v noči umora ubit, 48 tisoč frankov,
polkovnik Mašin, svak kraljice Drage, 30 tisoč, pol-
kovni lajtnant Nicič 24 tisoč, prejšnji srbski vojni mi-
nister Colarevič 24 tisoč, stotnik Kostič 24 tisoč,
stotnik Cirovič 12 tisoč frankov. Drugi oficirji so do-
bili po dva do pet tisoč frankov. Razven tega je dobil

Avakumovič 50 tisoč frankov. V celem se je razdelilo 200 tisoč frankov. Kdo je dal ta denar?

60.000 kron zgubila je v Ljubljani klerikalna zadruga pod imenom „Gospodarska Zveza“ na ta način, da je ta denar posodila propalemu marenberškemu konzumu. Kakor se sliši, to ni edini slučaj, ker je bila „Gospodarska Zveza“ proti klerikalnim konzumom jako radodarna. V pretečenem letu je dovolilo poljedelsko ministerstvo „Gospodarski Zvezi“ 15.000 kron subvencije v svrhu plačevanja preglednih organov te zadruge in kakor se vidi z izvrstnim uspehom za ubogo slovensko ljudstvo.

Trojčeki. 22letna žena strojnika Dolinšek v Hrastniku je te dni porodila tri krepke deklice.

Obsojen agent za izseljevanje v Ameriko. Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je bil agent Franc Hafner, stanujoč v Spodnji Šiški št. 55, obsojen na en mesec zapora, ker je izvajal ljudi k izseljevanju v Ameriko po francoski črti „Compagni generale Transatlantique“, za kar je dobival od agenta v Buchsu po 5 K od osebe. Izseljenci se svari pred takimi agenti.

Kokoš pozobala stotak. Čudna nesreča je zadela občinskega uradnika Petra Juretića v Kastvu. Na mizo je položil dva stotaka, ko skoči kokoš na mizo ter eden bankovec pozoblje. Kokoš so sicer takoj zaklali, toda od stotaka so našli v njenem želodcu le par papirnatih koščkov.

Razmere na Ogrskem. Grof Tisza postal je zopet ogrski ministerski predsednik. Tisza, kateri je bil uže predzadnji ministerski predsednik, je eden izmed tistih, kateri so povzročili uže mesece trajajočo krizo na Ogrskem, vsled katere do sedaj ogerska država ni imela še vojaškega nabora in tudi triletnikov ni spustila na dopust. Sploh pa Tisza ne bode imel dosti ugodnega stališča, ker z imenovanjem za ministerskega predsednika se bode moral odpovedati svojim nedavnim nazorom liberalne stranke ter bode moral delovati na to, da se reši kriza, katero je on sam tudi povzročil. Nekateri ogerski časopisi že sedaj Tiszi nasprotujejo ter pravijo, da bi bilo nečastno, ako bi trpeli Madjari takega ministerskega predsednika, kateri je vedno hujskal vladarja zoper Madjare in se bojeval z vsemi sredstvi proti njihovim zahtevam. Iz tega je razvidno, da se tudi njemu najbrž ne bode posrečilo, rešiti ogersko krizo.

Nuna tatica. V Nanciju so prijeli neko nuno iz Saint Charles, ker so jo zalotili v neki trgovini pri tatvini. Na policiji so jo slekli ter preiskali. V njenih nenavadno velikih žepih so našli razne ukradene predmete, kakor: milo, puder, krtačice, pa tudi tobačnico in dragocen ustnik za smodke. Komu je pač hotela nuna pokloniti zadnje predmete? Ker je prednica brž poravnala škodo, jo okradeni trgovec ni naznanil sodišču.

Novi papež Pij X. Papež Pij X. uvaja vedno nove uredbe v vatikanu. Do sedaj je bila pri papežih navada, da niso obedovali v skupini z drugimi, temveč čisto sami za se. Ta navada bila je nekaj svetega in tem večje je bilo iznenadenje, ko

je papež Pij uredil, da ne bode več sam jedel, temveč v družbi svojih treh sester. Kakor se sliši, namerana novi papež tudi napraviti konec temu, da papeži časa svojega življenja ne bi zapustili vatikana, ter namerava, obiskati svoj rojstveni kraj.

Gospodarske stvari.

Prsténčar. Dasi tudi si prav skrbno zatiral mala in velika goseničja gnezda, pokažejo se vendar spomladi na posameznih vejah sadnega in mnovega drugega listnatega drevja mnogobrojne, v mladosti črnorujave svetlorujavo kosmate prstenčarjeve gosenice. Spočetka ostanejo, narejajoč brezdvomno jedno družino, lepo v družbi in se stisnejo tudi po noči, kakor ob mrzlem in mokrem vremenu v trdno gnezdo, ki so si ga ustanovile med listjem. Ko so oklestile cvetje in listje v obližu svojega pribežališča, spravijo se na sosedno vejo. Kedar so obžrle jedno drevo do golega, kar se posreči združenim močem mnogih družin v kratkem času, zlezejo gosenice prav hitro po deblu navzdol in si poiščejo najbližnje drevo, ki še stoji v svojem zelenju. Ko so že precej ponarastle, ne iščejo več posebnega gnezda, ampak zbirajo se in prenočujejo v velikih krdelih ob vejnih rogovilah, kjer napravljajo kar cele gruč in kupe. Tukaj se prijetno solnčijo in lahko jih iznenadiš v jutranjih urah. Še le konec meseca velikega travna ali spočetka rožnika se ločijo družine popolnoma, in gosenice, katere so najpožrenejše, razlezejo so po vsem vrhu. Zdaj so tudi dorastle in postale daljše in debelejše kakor gosenice glogovega belina. Izza njihove mladosti jim je ostala samo njihova modra glava in nekoliko podaljšana dlaka. V ostalem pa je njihovo telo vsled modrih, rudečih, rumenih in belih podolžnih prog jako pisano, kar jim je doneslo ime gosenice-šarice. Naposled so se gosenice nažrle in vsaka se omota približno sredi meseca rožnika s precej gostim zapredkom med listjem, kjer se izpremeni v bubo. Malega srpana se prikažejo rumenorujavi, v primeri z gosenicami majhni, mehkodlakavi metulji, izmed katerih spoznamo samce po širokem temnorujavem povprečnem pasu preko sprednjih kril. Kmalu potem začne samice polagati svoja v začetku svetlosiva, pozneje rujavkasta in z nekim neraztopnim klejem steklasto zlepljena jajčica v gostih kolobarjih okoli drobnih, kakor gosje pero debelih vejic. Vsaka samica jih odloži 300—400. Jajčica so tako trdna, da jim tudi najhujša zima ne more nahuditi. S pridnostjo in potrebno pozornostjo moremo zatirati tega kvarljivca uspešno tudi brez umetnih pripomočkov. Kedar odstranjujemo velika in mala goseničja gnezda, moramo odrezati in sežgati tudi vejice, ki so ovite s kolobarji jajčic. Kjer se nahajajo kolobarji, zdé se nam vejice v dolžini od 1—2 centimetra nekoliko odebeljene. Tudi gnezda mladih gosenic, ki jih prav lahko ugledamo, moramo ob času, ko so živalice zbrane v njih, odrezati in poteptati. Goseničje gruč in kupe ob vejnih rogovilah je treba pridno iskati, in jih s kako cunj, krpo ali slamo zmastiti. Brez dvoma je ta način pokončevanja naj-